

- - pośrednik pracy lub przedstawiciel agencji zatrudnienia,
- - lokalny ekspert ekonomii społecznej,
- - lokalny lider, przedstawiciel innych stowarzyszeń, fundacji, grup samopomocowych,
- - przedstawiciel domu kultury, klubu sportowego,
- - ksiądz lub przedstawiciel parafii

Rozdział XI Monitoring i ewaluacja

Rozdział wskazuje kryteria, narzędzia oraz podmioty odpowiedzialne za planowaną realizację procesu monitoringu i ewaluacji wdrażania LSR oraz funkcjonowania Stowarzyszenia LGD „Dwie rzeki”. Kluczowymi kwestiami w aspekcie prowadzonej ewaluacji i monitoringu będzie stałe podnoszenie jakości i efektywności działań mających na celu wdrożenie LSR, której prawidłowa realizacja będzie gwarantem sprawnego wydatkowania środków publicznych oraz możliwość reagowania na zmieniające się warunki otoczenia społeczno-gospodarczego na terenie LGD. Procesowi oceny podlegać będą:

- **główne elementy funkcjonowania LGD** w aspekcie finansowym, rzeczowym i społecznym – badanie i analizowanie podejmowanych przez LGD działań, w tym sposób funkcjonowania stowarzyszenia: efektywność pracy biura i organów LGD, ocena przebiegu konkursów, sposobu przepływu informacji, ocena pracowników, efektywność promocji i aktywizacji społeczności lokalnej.
- **stan realizacji LSR** - LGD dokonywać będzie systematycznej i obiektywnej oceny LSR, jej założeń, jakości stosowanych kryteriów wyborów i procedur, przebiegu wdrażania, osiągniętych rezultatów z punktu widzenia adekwatności, skuteczności, efektywności, oddziaływania, w tym prawidłowego przebiegu realizowanych przez beneficjentów działań, będących efektem wdrażania strategii.

Monitoring jako proces ciągły i systematyczny, realizowany będzie na bieżąco. Podmiotem odpowiedzialnym za przeprowadzenia działań monitorujących będzie Biuro LGD. Proces monitoringu obejmie gromadzenie i analizowanie informacji ilościowych i jakościowych na temat funkcjonowania LGD oraz stanu realizacji strategii w aspekcie finansowym i rzeczowym, poprzez: analizę stopnia osiągania mierzalnych i weryfikowalnych wskaźników wykonalności strategii, monitorowanie operacyjne na podstawie bezpośrednich rozmów z beneficjentami i wizji lokalnych na miejscu realizacji operacji, wykorzystaniu partycypacyjnych metod ewaluacji oraz monitorowaniu wydatkowanych środków na poszczególne operacje i działania własne LGD. Monitoringiem w szczególności objęte zostaną następujące elementy: wydatkowanie środków na poszczególne cele i przedsięwzięcia LSR, poziom osiągnięcia założeń w zakresie realizacji planu komunikacji, prawidłowość realizacji harmonogramu konkursów oraz poziom realizacji LSR na podstawie mierzalnych i weryfikowalnych wskaźników celów LSR. Zaplanowane narzędzia i procedury prowadzonego monitoringu prezentuje tabela nr 1. W ramach monitoringu gromadzone będą dane finansowe (zwłaszcza stan realizacji budżetu) oraz rzeczowe (przede wszystkim stan realizacji wskaźników LSR). Informacje uzyskane w procesie monitoringu dostarczyć mają wiedzy o aktualnych danych co do postępów w realizacji strategii, szczególnie pod kątem ich efektywności i racjonalności.

Ewaluacja objęte zostaną zarówno elementy funkcjonowania LGD, jak i elementy wdrażania LSR. Ze względu na wieloletni proces realizacji LSR wdrożony zostanie etapowy proces ewaluacji w cyklach rocznych w przypadku oceny elementów funkcjonowania LSR i w dwuletnich w przypadku oceny elementów funkcjonowania LGD. Ewaluacja LSR dostarczać będzie rzetelnych i użytecznych informacji, które będą następnie wykorzystane w procedurze aktualizacji dokumentu oraz procesie decyzyjnym i przy współpracy podmiotów zaangażowanych we wdrażanie strategii. Realizacja procesu ewaluacji odbywać będzie się z zastosowaniem kluczowych kryteriów, tzn.:

- trafność – ocena stopnia, w jakim przyjęte cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom lub potrzebom beneficjentów;
- efektywność – ocena poziomu gospodarności, czyli stosunek poniesionych nakładów do efektów;
- skuteczność – ocena stopnia osiągniętych celów;
- użyteczność – ocena stopnia zaspokojenia potrzeb beneficjentów;
- trwałości – ocena możliwości wpływu realizowanych działań poza kończeniu finansowania.

Ewaluacja będzie miała charakter:

- **Ewaluacji ex-ante** - ocena operacji będących dopiero w fazie planowania i podejmowania decyzji o ich realizacji - forma tej oceny polega na uzasadnieniu spodziewanych rezultatów oraz jego ocenę pod kątem osiągania wpływu na LSR w stosunku do planowanego przedsięwzięcia – tą formę ewaluacji zrealizowano na etapie diagnozowania potrzeb, problemów i potencjału społeczności lokalnej obszaru LSR, przy wykorzystaniu badań własnych, danych zastanych, a przede wszystkim partycypacyjnych metod konsultacji.
- **Ewaluacji on-going** - ocena dotycząca działań już zrealizowanych w minionym okresie, ale nadal w trakcie wdrażania założeń LSR – ewaluacja ta będzie wykonywana punktowo w trzech okresach realizacji LSR. Szczegółowe narzędzia ewaluacji wdrażania LSR obejmuje tabela numer 2. Ewaluacja obejmie również ocenę jakości funkcjonowania LGD i jego wszystkich organów LGD, a także działalności biura LGD. Szczegółowe narzędzia ewaluacji funkcjonowania LGD obejmuje tabela numer 3.